

Minister van Justitie en Veiligheid
Minister voor Rechtsbescherming
Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Cybercrime en zeden

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
3 juni 2024

Onze referentie
5522175

Bijlage(n)
2

nota

Beleidsreactie onderzoek 'Brede blik op ouderschap' van
de Nationaal Rapporteur mensenhandel

Bijlage(n)

1. Beleidsreactie 'Brede blik op ouderschap'
2. Onderzoek 'Brede blik op ouderschap'

1. Aanleiding

Op 28 februari 2024 heeft de Nationaal Rapporteur Mensenhandel en Seksueel Geweld tegen Kinderen (hierna: Nationaal Rapporteur) het rapport 'Brede blik op ouderschap' gepubliceerd. In de onderhavige brief staat de beleidsreactie op het rapport en de daarin gedane aanbevelingen. Het rapport wordt vanwege de aard van de aanbevelingen ondertekend de minister voor Rechtsbescherming en, als coördinerend bewindspersoon, de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, mede namens de minister van Justitie en Veiligheid.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd in te stemmen met de beleidsreactie op het onderzoeksrapport 'Brede blik op ouderschap'.

3. Kernpunten

Het onderzoek en bijbehorende rapport brengt voor het eerst het pleeggedrag van ouders van binnenlandse seksuele uitbuiting in kaart. Op basis van dit onderzoek doet de Nationaal Rapporteur vier aanbevelingen.

Aanbeveling 1: De Nationaal Rapporteur beveelt de minister van Justitie en Veiligheid, de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de minister voor Rechtsbescherming aan om ervoor te zorgen dat voor alle (gedagvaarde) ouders van binnenlandse seksuele uitbuiting een reclasseringsadvies wordt aangevraagd door het OM, de rechter en/of DJI, waarna een advies wordt uitgebracht door de reclassering.

De eerste aanbeveling heeft betrekking op het werk van OM, de rechter en DJI en valt daarom onder de verantwoordelijkheid van **de ministers van JenV en voor Rechtsbescherming**. De Nationaal Rapporteur beveelt aan om een reclasseringsadvies voor alle gedagvaarde ouders van binnenlandse seksuele uitbuiting aan te vragen om het recidiverisico zo laag mogelijk te houden en de kans op resocialisatie te vergroten.

Aan deze aanbeveling wordt al gehoor gegeven. Het OM geeft aan dat het huidige uitgangspunt is dat er bij elke mensenhandelzaak een reclasseringsadvies kan worden aangevraagd. Echter willen niet alle verdachten hieraan hun medewerking

verlenen. Het gevolg is dat het opstellen van een advies weinig zinvol is, daar er een advies volgt waarin mogelijk niet kan worden geadviseerd over de voorwaarden ter voorkoming van recidive. Daarnaast zijn er andere mogelijkheden om tot een succesvolle resocialisatie van verdachten te komen waarbij de reclassering een advies uitbrengt zoals een behandelverplichting of medewerking verlenen aan een gedragsinterventie.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Cybercrime en zeden

Datum
3 juni 2024

Onze referentie
5522175

Aanbeveling 2: De Nationaal Rapporteur beveelt de minister voor Rechtsbescherming en de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid aan om ervoor te zorgen dat de drie reclasseringsorganisaties en de jeugdreclassering de bevindingen uit dit onderzoek over (de verschillende groepen) daders van binnenlandse seksuele uitbuiting binnen de eigen organisatie actief verspreiden, en gebruiken bij de interpretatie van de uitkomsten van de risicotaxatie (het professioneel oordeel) en bij het adviseren en bepalen van de in te zetten interventies.

Aanbeveling twee valt onder de verantwoordelijkheid van de **minister voor Rechtsbescherming**. Uit het onderzoek komen vier pleegprofielen van daders van binnenlandse seksuele uitbuiting naar voren. De Nationaal Rapporteur roept op om kennis over deze vier pleegprofielen te delen binnen de reclasseringsorganisaties om zo meer maatwerk te leveren en het recidiverisico te beperken.

De aanbeveling wordt door de MRb overgenomen en sluit aan op de huidige ontwikkelingen. Naar aanleiding van het Actieplan Samen tegen mensenhandel wordt een e-learning ontwikkeld met het doel medewerkers mensenhandel beter te leren herkennen en hier beter mee om te leren gaan.

Aanbeveling 3: De Nationaal Rapporteur beveelt de minister voor Rechtsbescherming en de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid aan om financiële middelen en capaciteit vrij te maken, waarmee de drie reclasseringsorganisaties en de jeugdreclassering (kunnen laten) onderzoeken welke bestaande, dan wel nieuw te ontwikkelen, interventie(s) er nodig zijn om de specifieke mensenhandelrecidive van daders van binnenlandse seksuele uitbuiting zoveel mogelijk te voorkomen. Hierbij is specifiek aandacht nodig voor de criminele sociale context. De reclasseringsorganisaties zetten deze interventies vervolgens in bij alle onder toezicht gestelde daders van binnenlandse seksuele uitbuiting en monitoren gelijktijdig de effectiviteit ervan.

De derde aanbeveling betreft eveneens het werk van de reclassering en valt daarom eveneens onder de verantwoordelijkheid van de **minister voor Rechtsbescherming**.

Uit het onderzoek van de Nationaal Rapporteur blijkt dat het hoge recidiverisico van daders van binnenlandse seksuele uitbuiting en de mate waarin de sociale omgeving van deze dadergroep hierin een rol speelt reden zijn om nieuwe en/of bestaande interventies te onderzoeken/ontwikkelen die zich richten op het beperken van de invloed van de sociale omgeving en het verlagen van het recidiverisico.

De MRb neemt deze aanbeveling over en heeft toegezegd in gesprek te gaan met de reclassering over de effectiviteit van bestaande interventies, gericht op met

name de criminele sociale context, en bezien of de ontwikkeling van nieuwe interventies nodig is.

Aanbeveling 4: De Nationaal Rapporteur beveelt de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de minister van Justitie en Veiligheid aan om onderzoek te (laten) doen naar de groep incidentele plegers van binnenlandse seksuele uitbuiting, waaronder vrouwelijke plegers en plegers die als eerste delict mensenhandel plegen. Dit om de kennis over deze groep atypische daders te vergroten en om inzicht te krijgen in hoe voorkomen kan worden dat zij zich (in eerste instantie) inlaten met mensenhandel.

De vierde en tevens laatste aanbeveling heeft betrekking op de dadergroep incidentele plegers en valt daarom onder de verantwoordelijkheid van de **Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid**.

De Nationaal Rapporteur roept op om meer onderzoek te doen naar de groep incidentele plegers van binnenlandse seksuele uitbuiting. Dit vanwege een aantal sterk afwijkende kenmerken ten opzichte van andere dadergroepen. Het vergaren van meer kennis en informatie over deze groep kan bijdragen aan nieuwe inzichten in hoe kan worden voorkomen dat deze groep zich toelegt op het plegen van mensenhandel.

In het Actieplan Samen tegen mensenhandel is naar aanleiding van het onderzoek van de Nationaal Rapporteur en de gesprekken met ketenpartners een onderzoek opgenomen dat zich zal toeleggen op het in kaart brengen van de uitvoeringspraktijk rondom het inschatten van recidiverisico en resocialisatie én het in kaart brengen van criminogene factoren welke van invloed zijn op eventuele recidive.

4. Toelichting

4.1. Politieke context

Het onderzoek is aangeboden aan de **staatssecretaris van Justitie en Veiligheid en de minister voor Rechtsbescherming** op 28 februari 2024.

Tijdens de procedurevergadering van de vaste commissie voor Justitie en Veiligheid van 3 april 2024 is aan de minister van Justitie en Veiligheid, de minister voor Rechtsbescherming en de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid verzocht om met een kabinetsreactie op het rapport van de Nationaal Rapporteur te komen. Met de verzending van de brief wordt voldaan aan het verzoek van de commissie.

4.2. Krachtenveld

De beleidsreactie is opgesteld door DGRR/DRC en afgestemd met DGSenB/SenS, het Openbaar Ministerie en de Reclassering.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtshandhaving en
Criminaliteitsbestrijding
Cybercrime en zeden

Datum
3 juni 2024

Onze referentie
5522175